

Utvärderingsrapport för huvudområdet Kulturanthropologi, grundnivå

Inledning/bakgrund

Utvärderingen omfattar grundutbildningen i Kulturanthropologi samt dess kopplingar till Kandidatprogrammet Kultur, Samhälle, Etnografi (KuSE), vilket inte var med i utvärderingsuppdraget. Bedömargruppen består av Staffan Appelgren, docent i socialantropologi, Göteborgs universitet ordf., Renita Thedvall, docent i socialantropologi, Stockholms universitet, Elin Bjarnegård, docent i statsvetenskap, statsvetenskapliga institutionen, Uppsala, Ibrahim Mehdi, studentrepresentant, Uppsala studentkår. Gruppen rekryterades genom studierektor och utsågs av fakulteten. Fakulteten rekryterade studentrepresentant. Utvärderingen innehåller en självvärdering med fördjupad del som genomfördes under vårterminen och sommaren 2022, själva utvärderingen genomfördes av bedömargruppen under perioden 1 september till 27 oktober 2022. Utöver självvärderingen försågs bedömargruppen med ett trettiotal bilagor innehållandes kursplaner, litteraturlistor, exempel på övningsuppgifter, uppsatser, tentamina, kursvärderingar, kursinstruktioner, mm. Godkända och Väl godkända Kandidatuppsatser valdes ut slumpmässigt av fakulteten. Platsbesöket ägde rum 10 och 11 oktober och innehöll dag 1 intervjuer med prefekt, studierektor, studievägledare/kursadministratör, studenter, lärare. Dag 2 arbetade gruppen med sammanställning på plats och återkopplade muntligt i ett möte med prefekt och studierektor.

Styrkor med utbildningen

”Bedömarpanelens sammantagna intryck är att grundutbildningen i kulturanthropologi håller hög kvalitet och bedrivs i enlighet med de examensmål som är fastställda i högskoleförordningen och de utbildningsspecifika målen.”

Till de styrkor som bedömargruppen lyfter fram i sin rapport hör kvalificerade och engagerade lärare med förankring i antropologisk forskning nationellt och internationellt. Gruppen finner också att undervisningen vilar tryggt på en vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Studenterna de mötte var entusiastiska och passionerade för ämnet, vilket de fann bekräftat i underlagen. Ledningen uppfattas som drivande och utvecklingsorienterad, vilket ses som goda förutsättningar för vidare utvecklingsarbete. Institutionens och ämnets fokus på utveckling av handledning nämns som en styrka, med välstrukturerade och utvecklande uppsatskurser innehållande skriarverkstäder och stöd som ger en god grund för progression i akademiskt skrivande.

Identifierade svagheter och utvecklingsområden

Bedömargruppen sympatiserar med ämnets ambitioner att upprätthålla bildningsidealet utifrån det antropologiska fältet. Men gruppens övertygelse är att kulturanthropologin skulle stärka sin relevans och genomslagskraft ”med en klarare vision av ämnet som en utbildning med tydlig och genomtänkt koppling till arbetsmarknaden”. Huvudparten av studenterna går kandidatprogrammet KuSE med förväntningar på kunskaper tillämpbara på arbetsmarknaden. Bedömargruppen konstaterar också att upplägget för KuSE-programmet känns onödigt komplicerat.

Bedömargruppen rekommenderar institutionen att:

- Initiera ett visionsarbete med diskussion om vad ämnet kan bidra med i dagens lokala och globala samhälle och till dess utmaningar och låta det styra utbildningens utformning.
- Arbeta fram en beskrivning av den kompetens som utbildningen bidrar med och kommunicerar detta, utökar praktikkursen på KuSE till 30 hp samt bygger upp ett alumn nätverk. FINNS DET MED? MU

- Kuse-programmet tillsammans med ett fokus på kulturanthropologi även ses som en utbildning för arbetsmarknaden, vilket ska vägleda utvecklingsarbetet.

Bedömagruppen delar institutionens ambitioner från den fördjupade delen av självvärderingen, om utveckling av handledning och föreslår att:

- Vidareutveckla handledningsprocesserna med övergripande scheman, kollegialt arbete med att uppnå samstämmighet vad gäller arbetsprocess och bedömningskriterier för B- och C-uppsatser, synliggöra progressionen i instruktionerna för B- och C-uppsats, inom C2 metodkursen lägga mer fokus på att skapa underlag för kandidatuppsatsen, som att utveckla ett komprimerat moment av deltagande observation.

Bedömagruppen pekar på att mindre meriterade lärare drar tyngre lass i undervisningen på grundutbildningen och att kvinnor är överrepresenterade med 91% av all undervisning. Man pekar på att doktoranderna till stor del är en outnyttjad resurs i undervisningen, de uppmanas visserligen, och genomgår det "lovvärda inslaget av lektorspraktik", men få doktorander väljer att acceptera erbjudanden om att undervisa. Bedömagruppen föreslår att:

- Institutionen arbetar fram riktlinjer som säkerställer att all undervisande personal är engagerad i undervisning på grundutbildningsnivå, rekryterar undervisande personal, samverkar med etnologerna för att skapa ett större lärarkollegium.
- Doktoranderna engageras i undervisningen på grundnivå på ett tydligt sätt med generös prolongation.

Bedömagruppen har noterat stress bland lärarna och minskat utrymme för återkoppling till studenterna, och rekommenderar att:

- Ledningen och lärarlaget initierar en diskussion om vad institutionen vill lära ut i huvudområdet och de pedagogiska former och aktiviteter för att uppnå detta samt att det pedagogiska seminariet återstartas och blir en motor för pedagogisk utveckling.

Planerade åtgärder och utvecklingsinsatser

VT/HT 2022

Vi har upprättat en plan för rekrytering av undervisande personal. Ett biträdande lektorat är utlyst och kommer tillsättas med 1-2 lektorer den 1 september 2023. Ansvar prefekt.

Vi har infört obligatoriskt möte innan varje delkursstart med alla lärare som ingår. Under mötet läggs rutiner upp för kommunikation och samverkan lärare emellan.

2023-02-01 – 2023-04-01

Under perioden initieras två spår, kopplingar samhälle/arbetsmarknad och alumnkartläggning.

- *Diskussioner inom kollegium och ledning om kulturanthropologins innehåll och bidrag till samhällsfrågor och arbetsmarknad.* Upprättande av gemensam punktlista med målsättningar och sådant som (en reviderad) utbildningen ska leda till (klar i slutet av mars). Under mars arrangeras också en heldag med antropologer utifrån som utvecklat utbildningens koppling till arbetsmarknad samt antropologer i arbetslivet. Resurser/budgetering: Institutionen budgeterar 12 lektorstimmar för föreläsare och rådgivare utifrån och 2 lektorstimmar för en av antropologilärarna att sammanställa punktlistan. Ansvar: studierektorerna för GU och AN, programansvarig för Kuse.
- *Initiera en alumni-kartläggning* för vidareutveckling och aktivering av existerande alumn nätverk. Resurser/budgetering: en lärare ges i uppdrag att utföra kartläggningen och ges 42 lektorstimmar för uppdraget som innefattar både antropologi och etnologi. Ansvar prefekt och biträdande prefekt.

Under perioden genomförs och tillämpas en plan för jämnare könsfördelning och allas engagemang i undervisning.

- *Upprätta policy och en plan för jämnare könsfördelning inom undervisningen samt gällande att engagera all undervisande personal inom grundutbildningen.* Arbetet innebär att studierektorerna tillsammans med prefekt inventerar 1) hur undervisningen fördelar sig könsmässigt på samtliga kurser och hur 2) undervisningsengagemanget ser ut hos varje anställd. Utifrån inventeringen upprättas 3) en policy och viljeriktning om allas delaktighet i undervisningen och hur könsfördelningen bör se ut. Därefter upprättas 4) en plan för hur policyn ska implementeras. Planen förankras i kollegiet och 5) tillämpas under februari/mars i och med att studierektorerna då lägger nästa läsårs bemanning. Bemanningen innehåller alltid diskussion och återkoppling med varje enskild anställd. Inom två år ska målen ha nåtts fullt ut. Ansvar prefekt, biträdande prefekt och studierektorerna GU och AN.

2023-04-01 – 2023-06-16

Under perioden fortsätter arbetet med spåren arbetsmarknad/samhälle och alumnnätverk

- *Utifrån punktlistan med antropologins samhällsrelevans initieras ett kollegialt arbete med seminarier för att identifiera hur utbildningen och dess kurser kan läggas upp och ges för innehåll* för att bidra till kunskaper och färdigheter som tillämpas inom arbetsmarknad och omvärldsfrågor. I diskussionerna ingår revidering av Kuse-programmet i enlighet med synpunkterna från utvärderarna (arbetsmarknadsrelevans, introduktionstermin och praktiktermin). Kuse-programmet ges här en ledande roll i omdaningen av hela grundutbildningen i antropologi, då merparten av antropologstudenterna är programstudenter. Vid periodens slut hålls det andra av de två seminarier då också utredningen av alumnnätverk presenteras och tas in i diskussionerna. Arbetet leds av studierektor och programansvarig för Kuse.
- *Alumnkartläggningen slutförs och presenteras.* Resurser/budgetering: särskilt uppdrag, se ovan. Ansvar prefekt och biträdande prefekt. Kartläggningen presenteras under andra veckan av juni, i samband med att de två ämneskollegierna och Kuseprogrammet konkretiserar kopplingar till omvärld och arbetsmarknad.

Under perioden genomförs seminarium och åtgärder för pedagogisk utveckling

- *Under perioden genomförs ett pedagogiskt seminarium tillsammans med etnologin.* Syftet är att diskutera undervisningsformer och upplägg för att *utveckla undervisningen för minskad stress och mer tid för återkoppling till studenterna.* Vid det seminariet bjuds en föreläsare på ämnet in och deltagarna får ta del av lösningar som gjorts på Campus Gotland och inom andra ämnen och lärosäten. Efter seminariet ges extra tid för kollegiet att frammodeller för upplägg och undervisningsformer med sikte på förändringar till höstterminen. Kursansvariga ges i uppdrag att revidera sina höstterminsscheman för de kurser som kommer ifråga. Resurser/budget: En av lärarna tilldelas resurser motsvarande 6 LT för att leda planering och genomförande av seminariet samt göra en sammanställning av modeller och handgrepp. Varje kursansvarig ges 1 LT för att under perioden revidera sitt höstschema efter den modell man valt. Studierektor leder arbetet med att tillsammans med de enskilda lärarna implementera modellerna med sikte på ht 2023. Ansvar studierektor GU.

2023-08-01 – 2024-01-02

Under perioden får utvecklingen mot arbetsmarknad och omvärld konkretion, alumnsamarbetet får sin struktur och sätts igång, upgraderade handledningsrutiner införs samt åtgärder för minskad stress och ökad återkoppling.

- *Arbete med att designa Kuse-programmets och antropologins anpassning till arbetsmarknad och omvärld.* Kurserna formas och ges sina upplägg. Beslut vid behov av nya kursplaner som ska gälla från och med läsåret 2025/2026. Mycket av det som diskuteras och planeras under vt 23 och ht 24 kommer dock att påverka kursansvariga att relatera sina kurser till arbetsmarknad och omvärld inom den befintliga utbildningsstrukturen. Arbetet sker kollegialt och leds av programansvarig och studierektor GU med avstamp under institutionens kickoff i augusti. Ansvar: studierektor GU och programansvarig Resurser/budget: För uppdraget avsätts 20 LT för att frigöra tid för programansvarig att leda arbetet.

- *Aktivera alumn nätverk och alumnsamarbeten.* Kollegiet har ett alumnseminarium tillsammans med inbjudna alumner. Ett alumnprogram inrättas med återkommande aktiviteter och samarbeten på termins- och årsbasis, innehållande studentaktiviteter inom och utanför ordinarie kurstillfällen. Ansvar: prefekt och biträdande prefekt. Resurser/budgetering: uppdrag ges till en av lektörerna att vara koordinator på läsårsbasis, 6 LT/termin.
- *Aktivering av nya rutiner för handledning av uppsatser,* utifrån synpunkter i extern utvärdering, självvärdering och utvärderingen. Dokument tas fram i augusti. Ansvariga: studierektorer GU och AN.
- *Kursansvariga aktiverar upplägg och pedagogik inom kurserna för att minska stress och ge tid för återkoppling.* Ansvar: studierektörerna GU och AN. Ett gemensamt erfarenhetsseminarium med hela lärarkollegiet (antro/etno) hålls vid mittermin.

2024-02-01 – 2024-06-15

- Tid för konklusion av insatserna under 2023. Intern utvärdering av arbetet med alla anställda i undervisningen och jämnare könsfördelning inom GU och av rekryteringsåtgärderna. Ansvar prefekt, biträdande prefekt.
- *Planering av undervisningen och kursinnehåll i kurser vad gäller Kuse-programmets och antropologins anpassning till arbetsmarknad och omvärld.* Ansvariga: Studierektor GU och programansvarig. Resurser/budgetering: programansvarig ges 20 LT för ledning och koordinering.

2024-08-01 – 2024-10-15

Katalogarbete och kursbeskrivningar för den nya utbildningen. Ansvariga: Studierektor och programansvarig